

En buesleytte fra stenalderen

Af Anne Bjerrekær, Thisted Museum

Den næsten 3 meter lange grav fra bondestenalderen under udgravning, set fra vest. Felterne på målestokken i billedets midte er hver 20 cm lange.

Foto: Anne Bjerrekær.

Der arbejdes med tømming af stenaldergraven.

Foto: Leif Damgård Jensen.

Museet for Thy og Vester Hanherred har i juni måned 1994 foretaget arkæologiske udgravninger i forbindelse med den planlagte udvidelse af Sydthy kommunes renseanlæg i Tåbel. Det mest spændende blandt fundene var en grav fra bondestenalderen, som her kort skal præsenteres.

Under udgravningen blev i siden af en naturlig lav bakke med fortrinlig udsigt over havet registreret en rektangulær nedgravning, og en nærmere undersøgelse viste, at der var tale om en grav fra bondestenalderens slutning, også kaldet dolktid. Gravudstyret kunne endda fortælle os, at graven er anlagt i begyndelsen af denne periode, det vil sige for ca. 4300 år siden.

Selve graven var Ø-V orienteret, 2,70 m lang og 1,45 m bred og har oprindeligt været gravet mindst 1 m ned i undergrunden, i dag var dog kun de nederste 80 cm bevaret. I bunden af nedgravningen var sat en ramme af 1-3 lag sten, hvoraf 5 var udtjente kværnsten. Delvist bevarede skeletrester af den døde højre side viste, at man inden for stenrammen har begravet en for datiden ret stor mand,

mindst 1,80 m høj har han været, det vil sige mindst 5 cm højere end gennemsnittet på denne tid. Han lå udstrakt på ryggen med armene ned langs siden, og med hovedet hvilende på en sten i østenden. Der var ingen spor af kiste eller lignende, men over liget og de inderste sten i stenrammen var lagt et tyndt lag gulbrunt ler, inden graven blev tildækket. Formentlig har han været gravlagt i sit tøj, evt. pakket yderligere ind i et skind eller lignende.

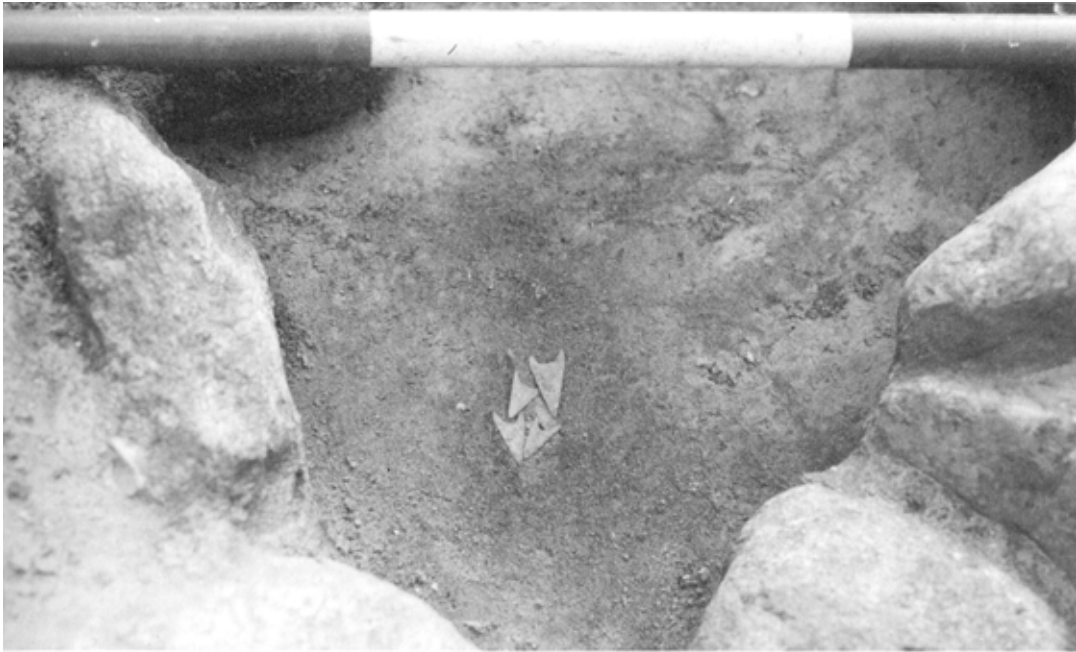
Den fine flintdolke på sin plads i graven.

Foto: Anne Bjerrekær.

Gravudstyret var ud over det sædvanlige på denne tid. Ved bæltstedet over højre lårknogle fandt vi en 23 cm lang, splinterny og aldrig brugt lancetformet flintdolke, oprindeligt har den med træfæste og i læderskede hængt i mandens bælte. Under højre knæ lå 7 meget fine fligede pilespidser af flint tæt samlet, alle med spidsen pegende ned mod foden. Der var ingen spor af træ, men det er nok ikke helt galt at forestille sig,

at han oprindeligt - udover dolken i bæltet - var udstyret med 7 pile i et pilekogger, der var placeret langs låret, samt sandsynligvis også sin bue. Dolke er almindelige gravgaver på denne tid, men pile samlet i kogger adskiller denne mand fra mængden. Fra Thy kendes kun to andre grave med et lignende udstyr, begge forresten fundet på Vestervigegnen mindre end tre kilometer fra det nye findested i Tåbel!

Kilde: Sydthy Årbog 1994, side 6-7.

De første pilespidser dukker op. Foto: Anne Bjerrekær.